

14.11.2011

1 (3)

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

cc tuija-kaisa.sundqvist@mmm.fi

Lausuntopyyntö MMM380:00/2010

ALUEELLISEN KALATALOUSHALLINNON KEHITTÄMISTYÖRYHMÄN LOPPURAPORTTI (MMM 2011:8)

Elintarviketeollisuusliitto ry:n Kalateollisuusyhdistys kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa alueellisen kalataloushallinnon kehittämistyöryhmän loppuraportista. Loppuraportti on kattava esitys, jossa käsitellään monipuolisesti alueellisen kalataloushallinnon tulevaisuutta, toimintojen kehittämistä sekä siihen liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia sekä henkilöstön että keskeisten sidosryhmien näkökulmasta.

Raportin alkuosassa käsitellään alan nykytilannetta sekä tulevaisuutta. Raportissa mainittu valtion aluehallinnon tehtävä luoda mahdollisuuksia kannattavalle ja kilpailukykyiselle elinkeinokalataloudelle on erittäin tärkeä. Yhteistyön tiivistäminen ja ennakoivan vuorovaikutuksen lisääminen elinkeinon kanssa hallinnon kaikilla tasoilla on keskeistä raportissa esitetyn tavoitetilan saavuttamiseksi.

Raportin luvussa 4 esitellään alueellisen kalataloushallinnon tehtävät. Hallinnon kirjattujen suoritteita koskevassa osiossa on lueteltu suoritteiden kappalemäärät, mutta ei esimerkiksi arviota ajankäytön jakautumisesta eri suoritetyyppien välillä. Lisäksi suorittekirjauksesta on jätetty pois mm. tietty puhelin- ja sähköpostineuvonta, sidosryhmäyhteistyö ja asiantuntijatyö muiden tahojen hankkeissa. Em. toiminnot voivat kuitenkin sitoa odottamattoman paljon käytettävissä olevia resursseja, joten niiden huomioimatta jättäminen saattaa vääristää kuvaa siitä, mihin työpanoksia suunnataan alueellisen kalataloushallinnon yksiköissä. Tämä puolestaan voi heijastua edelleen esimerkiksi muuhun asiakaspalveluun käytettävissä olevaan aikaan.

Luvussa 7 esitetty yhteenveto sidosryhmien esiin nostamista näkemyksistä sisältää myös kalateollisuusyhdistyksen näkökulmasta olennaisimmat näkökohdat ja kehittämiskohteet: On erittäin toivottavaa, että ELY-keskuksissa on kalatalouden asioita hoitava, asiantunteva sekä riittävät valtuudet omaava ja asiakkaan helposti tunnistettavissa oleva yksikkö. Lisäksi on tärkeää, että ELY-keskus on alueellaan vahva kalatalouden elinkeinojen kehittäjä ja kalatalouden koordinoija, joka toimii yhteistyössä elinkeinokalatalouden kaikkien toimijoiden kanssa.

Raportin lukuun 8 koottu lista toimenpide-ehdotuksista on hyvin kattava. Luvun johdanto-osiossa todetaan aiheellisesti, että alueellisen kalataloushallinnon tehtävät lisääntyvät jatkossa ja että tällä hetkellä tehtävien hoito, päätäntävalta ja kalataloushallinnon rakenne on pirstoutunut. On hyvä, että keskeisenä tavoitteena pidetään asiakaslähtöisyyden kehittämistä, vaikka edellisen hallituksen valtion tuottavuusohjelma sekä siihen liittyvät jatkotoimenpiteet lisäävät paineita tehostaa edelleen alueellisen kalataloushallinnon toimintaa.

11.11.2011

2 (3)

Ohessa kalateollisuusyhdistyksen näkemyksiä raportissa esitettyihin toimenpide-ehdotuksiin:

- Tehtävien priorisointia koskevien ehdotusten yhteydessä todetaan, että suuren osan tehtävistä ollessa lakisääteisiä niiden määrää ei voida vähentää vaan lähinnä asiakohtaista käsittelyaikaa lyhentää. Tämä linjaus korostaa entisestään priorisoinnin ja tehostamisen merkitystä, jotta käytettävissä oleva aika ja muut resurssit kohdistetaan oikein. Muuten riskinä on asiakaspalvelutason aleneminen.
- Tehtävien organisointia koskevien ehdotusten yhteydessä esitetään mm. alueellista kalataloushallintoa hoitavien ELY-keskusten määrän vähentämistä. Samassa yhteydessä todetaan, että resursseja yhdistämällä voidaan järjestää toimivampaa asiakaspalvelua saman henkilöstön palvellessa alan toimijoita suuremmalla alueella. Tässä yhteydessä tulisi kuitenkin varmistaa mm. selkeä ja henkilöstön osaamiseen perustuva tehtävänjako, jotta tehtävien keskittäminen ei käytännössä johda päivävastaiseen tilanteeseen.
- Tulohajasta koskevissa ehdotuksissa mainitaan kalatalouden tulohajauksen mittariston kehittäminen. Seurannan ja tunnuslukujen kehittäminen ja käyttöönotto on kannatettavaa tukemaan toiminnan tehostamista ja priorisointia. Kalateollisuusyhdistyksen näkökulmasta asiakaspalvelun tasoa ja elinkeinon toimintaedellytyksiä vahvistavan alueellisen kalataloushallinnon toiminnan vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut ovat keskeisiä kehitettäviä mittareita.
- Sähköistä asiointia koskevien ehdotusten osalta todetaan, että sähköinen asiointi lisääntyy jatkossa, mikä lisää huomattavasti asiakkaan vastuuta nykyiseen verrattuna. Sähköisen asioinnin lisääminen on kannatettava tapa parantaa toiminnan tehokkuutta, mutta tällöin on varmistettava sen toimivuus ja käyttäjävälisyys. Muuten sähköisen asioinnin käytännöt saattavat heikentää asiakaspalvelua ja lisätä aiheettomasti sekä alan toimijoiden kokemaa hallinnollista taakkaa että ELY-keskusten henkilökunnan työmäärää.
- Raportissa kuvatut asiakaslähtöisyyden ja palvelun parantamista koskevat ehdotukset ovat oikeansuuntaisia. Erityisen tärkeää on toimivien sijaistamiskäytäntöjen kehittäminen niin, että asiakaspalvelun jatkuvuus turvataan lomaajoista, sairaustapauksista ja muista vastaavista tekijöistä riippumatta. Säännöllisin väliajoin toteutettavilla asiakastytyväisyyssmittauksilla ja palvelutarvekyselyillä voidaan arvioida ja kehittää toiminnan painopisteitä asiakaslähtöisesti.

Elinkeinokalatalouteen liittyvät tehtävät ovat vain osa alueellisen kalataloushallinnon toimikenttää. Onkin erittäin tärkeää, että elinkeinokalatalouteen liittyvän hallinnon eri osa-alueiden väliset painotukset ja priorisoinnit tehdään niin, että resurssit lainsäädännön velvoittamien tehtävien ja asiakaspalveluvalmiuden välillä on tasapainotettu alan toimijoiden kannalta asianmukaisesti. Lisäksi on tärkeää, että hallitusohjelmassakin 2011–2015 mainittua valtion aluehallinnon toiminnan yhdenmukaisuutta maan eri osissa vahvistetaan elinkeinon toimijoiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi mm. lainsäädännön tulkintaan liittyvissä kysymyksissä.

11.11.2011

3 (3)

Kalateollisuusyhdistys pitää raportissa esitettyjä toimenpiteitä hyvänä lähtökohtana alueellisen kalataloushallinnon kehittämiseksi. Toimenpiteiden avulla voidaan yhdenmukaistaa ELY-keskusten toimintaa elinkeinokalatalouteen liittyvissä asioissa ja lisätä niiden tunnettuutta alan toimijoiden keskuudessa. Kuten raportissakin todetaan, priorisointipaineet voivat toisaalta johtaa asiakaspalvelun heikkenemiseen. Tätä riskiä voidaan kuitenkin ennaltaehkäistä mm. tehostamalla alueellisen kalataloushallinnon ja elinkeinon välistä yhteistyötä keskinäisen ymmärryksen lisäämiseksi alan kehittämisen kannalta keskeisistä aiheista ja niihin liittyvistä ensisijaisista asiakaspalvelutarpeista.

Ystävällisin terveisin

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry
Kalateollisuusyhdistys

Anna Vainikainen
asiamies